

РЕШЕНИЕ

№ 215

гр. София, 10.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16, в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

при участието на секретаря Виктория Ив. Тодорова
като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело №
20221100900021 по описа за 2022 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ №

гр. София, 10.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО, VI-16 състав, в открито съдебно заседание, при закрити врата, на осми март две хиляди двадесет и втора година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

при участието на секретар ВИКТОРИЯ ИВАНОВА, разгледа търг. дело № 21 по описа за 2022 година и взе предвид следното.

Производството е по реда на чл. 625 и сл. от Търговския закон.

Образувано е по молба на длъжника „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София, за откриване на производство по несъстоятелност.

Молителят излага твърдения, че към 04.01.2022 г. бил носител на публични задължения към държавата в размер на общо 77148,53 лева, като не разполагал с никакви активи и преодоляване на това състояние не се очаквало, включително дружеството не било в състояние дори да заплати депозит за възнаграждение на вещо лице за изготвяне на финансово-икономическа експертиза.

Съдът, като прецени доводите на молителя и събраните по делото доказателства,

намира от фактическа и правна страна следното.

Дружеството-молител е капиталово търговско дружество с правно-организационна форма – ЕООД, с капитал 10 лева, внесен изцяло и с вписан предмет на търговска дейност: търговия.

В депозираната молба по чл. 625 ТЗ „Л.***” ЕООД изрично признава, че към 05.01.2022 г. в правната му сфера са налице публичноправни задължения към държавата възлизащи на сумата 77148,53 лева, като дружеството не разполага с активи.

Не се твърди и не се установява „Л.***” ЕООД да е носител на вещни права върху недвижими имоти. Справка в централизираната база за собственост върху МПС установява, че дружеството не е регистрирано и като собственик на ППС.

В производството не е изготвено заключение на съдебно-финансово икономическа експертиза, поради изрично заявена невъзможност за внасяне на депозит, затова анализът на финансово-икономическото състояние на молителя съдът извършва само на база представения с молбата счетоводен баланс към 31.12.2021 г., като годишни финансови отчети по партидата на дружеството в търговския регистър след 2013 година не са обявени.

Дружеството не разполага с активи, те са счетоводно отразени като 0 лева. Пасивите на дружеството се формират само от краткосрочни задължения, въпреки че са отразени като дългосрочни, тъй като представляват данъчни и осигурителни такива, които са с настъпил падеж.

Това означава, че показателят за обща ликвидност към 31.12.2021 г. е 0 (0 лева/77000 лева), което е под референтната стойност от 1. За предходните финансови периоди не е налице относима информация, която да позволява анализ на показателите за ликвидност.

Други доказателства от значение за разрешаване на молбата не са ангажирани.

Молбата на „Л.***” ЕООД с правна квалификация чл. 625 ТЗ, е подадена от процесуално легитимирано лице - търговец, който твърди да е неплатежоспособен. Разгледана по същество молбата е основателна.

Съгласно чл. 607а ТЗ материалноправни предпоставки за откриване на производство по несъстоятелност са две имуществени състояния на длъжника: 1). неплатежоспособност - общото основание, приложимо спрямо всички видове търговци и 2). свръхзадълженост - специално основание, приложимо само спрямо капиталовите търговски дружества по смисъла на чл. 64, ал. 3 ТЗ, каквото е и настоящото, включително искане за откриване на производство по несъстоятелност поради наличието на това състояние е релевирано при условията на кумулативност.

Според чл. 608, ал. 1 ТЗ неплатежоспособен е търговец, който не е в състояние да изпълни изискуемо: 1). парично задължение, породено от или отнасящо се до търговска сделка, 2). публичноправно задължение на държавата или общините, свързано с търговската му дейност, или 3). задължение по частно държавно вземане. Посочената разпоредба не е единствената относима към понятието "неплатежоспособност", тъй като по негативен начин елементите му са очертани и в чл. 631 ТЗ, според която молбата се отхвърля, когато се установи, че затрудненията на търговеца са временни или че той разполага с имущество, достатъчно за покриване на задълженията, без опасност за интересите на кредиторите.

Затова уеднаквената съдебна практика по чл. 290 ГПК, изразена в решение № 118/09.08.2013 г. по т. д. № 1042/2012 г. на ВКС, I Т.О., решение № 54/8.09.2014 г. по т. д. №

3035/2013 г. на ВКС, II Т.О., решение № 201/11.12.2014 г. по т. д. № 659/2014 г. на ВКС, I Т.О., решение № 202 от 10.01.2014 г. по т. д. № 1453/2013 г. на ВКС, II Т.О., решение № 143 от 16.10.2015 г. по т. д. № 937/2015 г. на ВКС, I Т. О. и други, приема, че неплатежоспособността е обективно съществуващо имуществено състояние на длъжника, характеризиращо се с трайна невъзможност на същия да изпълни посочено в чл. 608, ал. 1 ТЗ изискуемо парично задължение чрез наличните краткотрайни и реално ликвидни активи.

Състоянието на неплатежоспособност следва да е налице към приключване на устните състезания по делото, но изискването за трайния му характер по необходимост предполага извършване на цялостен финансово-икономически анализ на дейността на търговеца в достатъчно продължителен период назад.

Както се посочи, неплатежоспособността е обективно трайно икономическо състояние, което е правно дефинирано в чл. 608, ал. 1 ТЗ и се изразява в невъзможността на търговец да изпълни определени от закона изискуеми парични вземания. Предприятието трябва да може да посрещне плащанията на т. нар. краткосрочни, съответно текущи задължения. Краткосрочните задължения са тези, които са изцяло изискуеми, а текущите задължения включват освен краткосрочните и тази част от дългосрочните задължения, които са с настъпил или настъпващ през отчетния период падеж. В конкретния случай, всички задължения за 2021 г., за които са налице счетоводни данни, са краткосрочни и изискуеми, като обемът на задълженията нараства с оглед генерирането на лихви.

Преценката за способността на предприятието да погаси тези задължения следва да се направи посредством анализ на активите, чрез които едно действащо предприятие поема плащанията си. Принципът е, че дълготрайните активи (т. нар. постоянен капитал), не служат за извършване на плащанията на краткосрочните/текущите задължения, тъй като предвид предназначението им, без тях предприятието не би могло да осъществява своята дейност, поради което, ако ги осребри, би я преустановило. Краткотрайните (текущите) активи на предприятието (т. нар. оборотен капитал), за разлика от дълготрайните активи, които се използват за повече от един отчетен период (1 година), участват еднократно в производствения процес, при което за длъжника са налице текущи постъпления, които именно са източник на средствата за погасяване (плащане) на краткосрочните, съответно текущите задължения при едно действащо предприятие.

Предвид горното, с оглед установяване на състоянието на неплатежоспособност по чл. 608, ал. 1 ТЗ, следва да се извърши анализ дали предприятието има достатъчно налични краткотрайни активи, с които да посрещне краткосрочните/текущи задължения, на база реалната ликвидност от икономическа гледна точка на тези активи - възможността им да се преобразуват за кратък период от време в парични средства на цена, близка до справедливата пазарна стойност.

Ето защо, от икономическите показатели водещи относно преценката за състоянието на неплатежоспособност, свързано с невъзможността на длъжника да поеме плащанията си, са показателите за ликвидност, които се формират като съотношение между краткотрайните активи (всички или определена част от тях) към краткосрочните или текущи задължения на предприятието. Същевременно, фактът, че предприятието притежава краткотрайни активи не означава сам по себе си, че посредством тях то може да формира входящи парични наличности, защото тези активи може да не са реално ликвидни, заради липсата на търсене на пазара на конкретните материални запаси или краткосрочни инвестиции, съответно поради несъбираемост или обезценка на краткосрочните вземания. Ето защо, ако актив от

оборотния капитал не може да бъде трансформиран в парични средства, показателят ликвидност, при изчисляването на който е включен този актив, не дава реална картина на способността на предприятието да осъществи текущите плащания към кредиторите си. В този случай, предприятието следва да може да посрещне краткосрочните/текущите си задължения чрез останалите елементи на краткосрочните активи. С оглед отчитане на различната ликвидност на краткосрочните активи, при преценка на икономическото състояние на предприятието се формират 4-ри коефициента (показателя) на ликвидност: обща, бърза, незабавна и абсолютна. Чрез тези коефициенти се извършва съпоставяне (съотнасяне) към краткосрочните задължения (текущите задължения) на определена част или на всички краткотрайни активи, диференцирани според тяхната ликвидност.

Така коефициентът на обща ликвидност е съотношение на всички краткотрайни активи към краткосрочните пасиви (задължения), докато при другите коефициенти на ликвидност се включват само определена група или сбор от няколко групи краткотрайни активи. Разликата между коефициента за бърза ликвидност и коефициента за обща ликвидност се изразява в това, че от краткотрайните активи се изключват материалните запаси, каквито обаче „Л.***“ ЕООД не твърди да притежава.

Неблагоприятната финансово-икономическа картина, установена за отчетната 2021 г. се запазва и към датата на приключване на устните състезания, при цялостна тенденция за влошаване, тъй като краткосрочните задължения са публично-правни и забавеното им плащане генерира акцесорни задължения за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва. При това положение е налице трайна невъзможност търговецът-молител да погасява краткосрочните си задължения, която невъзможност не е преодоляна към приключване на устните състезания в настоящото производство.

Действително, при спиране на плащанията, законът въвежда презумпция за неплатежоспособност, но само ако спирането е по отношение на някое от задълженията, изчерпателно изброени в ал. 1 на чл. 608 ТЗ. Няма съмнение, че „Л.***“ ЕООД е спряло плащанията на задължения към посочения в молбата кредитор държавата, което обосновава прилагането на презумпцията по чл. 608, ал. 3 ТЗ, включително фактът-презумпционна предпоставка се признава от самия молител. Ето защо, следва да се приеме, че е налице състояние на неплатежоспособност и с оглед приложение на въведената законова презумпция, което изисква съдът да определи началната дата на това състояние.

По въпроса за начина на определяне на началната дата на неплатежоспособност на длъжника в производството по несъстоятелност е налице трайна практика на ВКС - в решение [№ 33 от 07.09.2010 г. по т. д. № 915/2009 г.](#), II т. о., [решение № 115 от 25.06.2010 г. по т. д. № 169/2010 г.](#), II т. о., [решение № 90 от 20.07.2012 г. по т. д. № 1152/2011 г.](#), I т. о., решение № 13 от 23.06.2015 г. на ВКС по т. д. № 2435/2014 г., II т. о., ТК и други, е изразено категоричното становище, че началната дата на неплатежоспособност, разглеждана като момент на проявление на трайната неспособност на длъжника да погасява свои изискуеми парични задължения към кредиторите по [чл. 608, ал. 1 ТЗ](#) с наличните си краткотрайни активи, се определя от неговото цялостно икономическо състояние, при отчитане на най-ранния момент на спиране на плащанията като външен белег на неплатежоспособността. Или началната дата е най-ранната, установена по делото дата, към която са налице всички елементи от фактическия състав на неплатежоспособността.

Съдът приема, че към 31.12.2021 г. показателят за обща ликвидност е под референтната стойност от единица, а именно 0 (нула), като краткосрочните активи на „Л.***“ ЕООД не са

достатъчни за покриване на краткосрочните му парични задължения, тъй като такива активи изобщо не са налице. С оглед обаче липсата на обявени по партидата на дружеството годишни финансови отчети за последните 3 години преди подаването на молбата (2018 г., 2019 г. и 2020 г., за финансовата 2021 г. обявяването на отчета все още не е дължимо), в приложение на установената в чл. 608, ал. 2 ТЗ презумпция, следва да се приеме, че неплатежоспособността презумптивно е настъпила към 31.12.2018 г., когато търговецът е бил носител на изискуеми публично-правни задължения, тъй като през 2016 г. НАП е инициирала образуването на изпълнително дело № 160063310/2016 г. и с постановление от 29.09.2017 г. върху банкови сметки на дружеството е наложен запор.

Видно обаче от представената от молителя справка за публично-правните задължения към 14.01.2021 г., най-рано падежиралото задължение – на 15.12.2014 г. е за данък върху добавената стойност, дължим за периода 01.11.2014 г. – 30.11.2014 г. в размер на 1881,50 лева. Единственият обявен в търговския регистър годишен финансов отчет е за финансовата 2013 г., през която дружеството е учредено. В този смисъл като начална дата на неплатежоспособността съдът приема датата 16.12.2014 г., на която длъжникът е изпаднал в забава по отношение на публичноправното вземане за данък върху добавената стойност и от който момент следва да се приеме, че е спрял плащанията, съгласно презумпционната предпоставка, предвидена в чл. 608, ал. 3 ТЗ. С оглед обстоятелството, че това най-старо задължение не е погасено и към приключване на устните състезания, то неизпълнението му е в резултат на настъпила неплатежоспособност, включително затрудненията на молителя не са преодолен и имат траен характер, а не представляват проявление на временни затруднения в дейността на предприятието.

В молбата на „Л.***” ЕООД се претендира в условията на кумулативност да е налице и свръхзадълженост, като основание за откриване на производство по несъстоятелност, поради което ако това състояние предхожда неплатежоспособността, то ще е основаниято за откриване на производство по несъстоятелност, защото поглъща неплатежоспособността.

За да е налице състояние на свръхзадълженост е необходимо имуществото на дружеството да не е достатъчно за покриване на паричните му задължения (чл. 742 ТЗ). В решение № 201/11.12.2014 г. по т. д. № 659/2014 г. на ВКС, I ТО, е указано, че за разлика от неплатежоспособността, при свръхзадължеността, легално дефинирана в чл. 742 ТЗ, не е нужно задълженията да са изискуеми и за наличие на свръхзадълженост се преценяват и неизискуемите задължения. В случая обаче всички задължения на търговеца са изискуеми.

Двете основания за откриване на производството по несъстоятелност – неплатежоспособност и свръхзадълженост, са самостоятелни. Могат да бъдат предявени в условията на кумулативност, както в случая, или евентуалност. Възможно е откриване на производство по несъстоятелност и на двете основания, ако съвпада началната дата. Ако свръхзадължеността предхожда момента на настъпване на неплатежоспособност, от значение е дали състоянието на свръхзадължеността продължава да съществува и към момента на постановяване на решението. При наличието на предпоставките и на двете, ще бъде съобразена по-ранната дата, ако съответното състояние е налице и към момента на постановяване на решението.

Преценката налице ли е свръхзадълженост следва да отчита действителната, а не балансова стойност на активите на предприятието, тъй като е възможно счетоводно да не са отчетени парични задължения или необосновано да са вписани активи, които не са действително придобити. Към 16.12.2014 г. не се установява правната сфера на молителя да

е била обременена с надхвърлящи активите пасиви, тъй като липсват данни налични ли са били активи и съответно какво е било съотношението им с изискуемите публичноправни задължения. Състояние на свръхзадълженост е настъпило към 31.12.2021 г., но тази датата е последваща настъпилата презумптивна неплатежоспособност, затова тъй като към приключване на устните състезания са налице и двете основания за откриване на производство по несъстоятелност, но по-ранна е датата на неплатежоспособността, то охраняването на интересите на всички кредитори налага да бъде открито производство по несъстоятелност на основание неплатежоспособност с начална дата 16.12.2014 г..

Предвид липсата на данни за наличието на имущество на молителя, което да е достатъчно за покриване на началните разноски за производството по несъстоятелност и при неизпълнено задължение от молителя, респ. от неговите кредитори за внасяне на сумата 6000 лева, указано им с определение № 50 от 07.01.2022 г., са налице всички предпоставки за откриване на производството по несъстоятелност при условията на чл. 632, ал. 1 ТЗ, едновременно с което дружеството да бъде обявено в несъстоятелност и производството да бъде спряно. В тази хипотеза временен синдик не се назначава, нито се определя дата за провеждане на първо събрание на кредиторите.

Съгласно чл. 620, ал. 1 вр. чл. 621 ТЗ, „Л.***“ ЕООД следва да бъде осъдено да заплати в полза на съда дължимата за производството държавна такса в размер на 250 лева, която да бъде събрана от масата на несъстоятелността.

Така мотивиран и на основание чл. 632, ал. 1 ТЗ, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА на „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София и ОПРЕДЕЛЯ НАЧАЛНАТА Ъ ДАТА – 16.12.2014 г..

ОТКРИВА ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ, на основание чл. 632, ал. 1 ТЗ, по отношение на „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София.

ОБЯВЯВА В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София.

СПИРА производството по т. дело № 21/2022 г. по описа на СГС, ТО, VI-16 състав.

УКАЗВА, на основание чл. 632, ал. 2 ТЗ, на КРЕДИТОРИТЕ и на ДЛЪЖНИКА „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София, че спряното производство по несъстоятелност може да бъде възобновено в 1-годишен срок от вписването на решението за откриване на производство по несъстоятелност, ако се удостовери, че е налице достатъчно имущество или ако се депозира по сметка на СГС, а именно: *****, ВИС код на Б.Н.Б. – *****, необходимата сума за предплащане на началните разноски по чл. 629б ТЗ в размер на 6000 (шест хиляди) лева.

УКАЗВА, на основание чл. 632, ал. 4 ТЗ, че ако в 1-годишния срок от вписването на решението за откриване на производство по несъстоятелност не бъде поискано възобновяването му, същото ще бъде прекратено, като се постанови заличаване от търговския регистър на „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София.

ОСЪЖДА „Л.***“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище с. Кривина, община София, на

основание чл. 620, ал. 1 вр. чл. 621 ТЗ, да заплати в полза на бюджета на Софийски градски съд, сумата 250 (двеста и петдесет) лева – държавна такса за производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на вписване в търговския регистър и може да се обжалва в 7-дневен срок от вписването пред Софийския апелативен съд.

ПРЕПИС от решението да се изпрати незабавно на Агенцията по вписванията за вписване на решението в ТРРЮЛНЦ, на основание чл. 622 ТЗ.

Съдия при Софийски градски съд: _____